N°. 206. 1849.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant, franco per post, is ... in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en ... cents voor afzonderlijke nommers.

ZONDAG 2 EN MAANDAG 3 SEPTEMBER.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

NEDERLANDEN.

Door Zijne Majesteit is, bij besluit van den 27sten Augustus jl., n°. 57, goedgekeurd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der hervormde gemeente te Bloemendaal, onder de classis van Haarlem, op *A. Dekkers*, predikant te Buren.

Door den Minister van Binnenlandsche Zaken is tot rector van het stedelijk gymnasium te Wageningen benoemd de heer *G. J. Everts*, conrector in de letteren, rector der Latijnsche school te Goes.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Ontwarende, dat, in weerwil van de aankondigingen van 2 en 12 Junij jl. (die in onderscheiden nommers van de *Staats-Courant* zijn geplaatst geweest), sommige belanghebbenden hier te lande blijven voortgaan met de certificaten van oorsprong wegens goederen, ten uitvoer naar Nederlands-Indie bestemd, ter visering in te zenden of aan te bieden bij het Departement van *Binnenlandsche Zaken*,

Maakt, onder herinnering aan den inhoud van gemelde aankondigingen, de belanghebbenden op nieuw opmerkzaam, dat de bedoelde certificaten regtstreeks behooren ingezonden te worden aan het Departement van *Kolonien*, waaraan uitsluitend ook behooren te worden gerigt alle verzoeken om inlichting of rakende de behandeling van hetgeen met die certificaten in verband staat.

De belanghebbenden worden uitgenoodigd, hierop te letten, daar zij anders de schade, door verkeerde behandeling of noodeloos oponthoud veroorzaakt, aan zich zelven zullen hebben te wijten.

's Gravenhage, den 20sten Julij 1849.

J. M. de Kempenaer.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Bijzondere berigten uit Parijs van den 30sten dezer melden:

» Een buitengewone koerier is in den afgeloopen nacht uit Gaëta alhier aangekomen, zeer dringende depêches van den heer de Rayneval voor den minister van buitenlandsche zaken overbrengende. Naar hetgeen omtrent den inhoud van deze depêches uitgelekt is, schijnt de als ultimatum door den Franschen gezant overhandigde nota door den kardinaal Antonelli en de overige kardinaals van zijne partij zeer ongunstig opgenomen te zijn, en zou de heer de Rayneval zijn vertrokken om zich te Castellamare bij den heer de Corcelles te gaan vervoegen."

— Te Milaan is den 23sten Augustus de volgende bekendmaking verschenen:

» De 18de dezer was bestemd om den verjaardag van Z. M. den Keizer te vieren, en reeds den vorigen avond werden met bedreigingen gepaarde roepingen aan de ingezetenen, om aan die viering geen deel te nemen, in de stad verspreid en aangeplakt. Het aanbreken van dien dag werd met kanonschoten van het kasteel begroet, en denzelfden morgen verscheen de proclamatie van Z. E. den veldmaarschalk Radetzky, waarbij aan allen wegens politieke misdrijven in hechtenis genomenen eene volledige amnestie verleend werd, terwijl den 12den dezer aan degenen die in de laatste omwenteling betrokken waren en zich nog buiten 's lands bevinden eene begenadiging werd aangekondigd. Desniettegenstaande hebben de vijanden der openbare orde, zich met de snoodste ondankbaarheid bezoedelend, op zoodanige wijze werkzaam, dat vele burgers van alle standen tot ergerlijke demonstratien zamenschoolden en een gedeelte der stad veranderd werd in een tooneel van beschimping der rijkswapens en der naamletters van Z. M., van beleediging der militairen, van hardnekkige weerbarstigheid, van feitelijke aanranding der met handhaving der openbare orde belaste magt, of van revolutionnair geschreeuw. Gedurende deze schandelijke tooneelen kon men eenige dier belhamels in hechtenis nemen, en op uitdrukkelijk hooger bevel werd onverwijld een geregtelijk onderzoek tegen hen aangevangen, ten gevolge waarvan zij, naar mate van hunne meerdere of mindere schuld, op gisteren tot disciplinaire straffen werden veroordeeld. Die straf hebben 34 personen getroffen; zij bestonden deels uit stokslagen, deels uit gevangenschap in de ijzers van een tot drie maanden. De buitenlanders die zich onder hen bevonden, werden nog bovendien uitgezet. De ligchaamsstraffen werden op de Piazza-Castello in het openbaar aan de schuldigen voltrokken. Acht personen zijn bij gebrek aan bewijzen uit de gevangenis ontslagen."

DUITSCHLAND.

Z. K. H. de Prins van Pruissen werd den 30sten Augustus te Frankfort verwacht. De dagbladen dier stad berigten dat er wegens het huren van een groot hôtel voor den Prins onderhandeld werd, waaruit men opmaakte dat dezelve gedurende eenigen tijd zijn vast verblijf te Frankfurt zou vestigen. Ook zag men eerstdaags de terugkomst van den Aartshertog Rijksstedehouder in die stad te gemoet, en beschouwde zulks als een bewijs voor de gegrondheid der in omloop zijnde geruchten, volgens welke tusschen Pruissen en Oostenrijk eene toenadering met opzigt tot het Duitsche vraagstuk bestaan, en eene schikking omtrent de instelling van een nieuw voorloopig centraal bestuur getroffen zoude zijn.

— Volgens de berigten uit Weenen van den 28sten Augustus had de tijding van de overgave van Komorn zich nog niet bevestigd. » Voorloopig, zegt het dagblad van Lloyd van die dagteekening, is aan den generaal Klapka op zijn verzoek een wapenstilstand van 14 dagen toegestaan, die den 4den September eindigt. Er valt niet aan te twijfelen of tegen dien tijd zal de vesting overgegeven zijn. Reeds zijn in de laatste dagen eenige Oostenrijksche officieren, die aldaar gevangen waren, vrijgelaten en hier aangekomen. Gisteren bragt een Russisch officier, die als koerier hier aankwam, het berigt aan, dat Klapka zich bereid verklaard had om zich aan den *Russischen* generaal Osten-Sacken over te geven, en dat men alleen nog over eenige punten der capitulatie onderhandelde."

Ook de overgave van Peterwardein zag men eerstdaags te gemoet. Het hoofdkwartier van den baron Haynau was de 22sten naar Arad verplaatst, en zou vermoedelijk zeer spoedig te Pesth gevestigd worden. Kossuth en Bem zouden, volgens een schrijven uit Semlin van den 23sten, te Nieuw-Orsova aangekomen zijn, en zich onder bescherming van den Turkschen Pacha aldaar gesteld hebben.

— Te Flensburg, in Sleeswijk, is het na het vertrek der Duitsche troepen den 26sten en 27sten Augustus tot ernstige en bloedige botsingen tusschen de Duitsch- en Deenschgezinde ingetenen gekomen, waarbij de eerstgenoemden het onderspit gedolven hebben. Verscheiden huizen zijn geplunderd en eenige personen zijn in den twist omgekomen. De nieuw ingestelde regering ...
schijnt niet bij magte geweest te zijn om de rust te herstellen; en de Zweedsche troepen, die den 27sten des avonds, bij het afzenden der laatste berigten, aangekomen waren, hadden de verschillende wachtposten bezet, maar waren nog niet tot herstel der orde tusschen beiden gekomen.

FRANKRIJK.

De permanente commissie uit de wetgevende vergadering heeft den 30sten Augustus weder eene bijeenkomst gehouden. Door sommige dagbladen was het gerucht verspreid dat die commissie het voornemen zou hebben opgevat, om de vergadering onmiddellijk na de sluiting van de zittingen der algemeene provinciale raden, en dus nog voor den door de vergadering zelven bepaalden tijd, tot het hervatten der werkzaamheden bijeen te roepen. Na echter van regeringswege de verzekering te hebben ontvangen dat binnen 's lands allerwege volmaakte rust heerschte, en dat ten aanzien van de buitenlandsche staatkunde geenerlei bezwaar bestond, hetwelk voor alsnog de vervroegde bijeenkomst der wetgevende vergadering noodzakelijk zou kunnen maken, is de commissie uiteengegaan om in de volgende week andermaal bijeen te komen. De Parijssche avondbladen van eergisteren behelzen eene van regeringswege medegedeelde nota, waarin gezegd wordt, dat het voornemen om de vergadering op een vroeger tijdstip weder bijeen te roepen, nooit bestaan heeft, en dat geen daartoe strekkend voorstel in de zitting der permanente commissie gedaan is.

Blijkens hetgeen de dagbladen der departementen omtrent de zittingen der algemeene raden mededeelen, hebben dezelve tot dusverre weinig belangrijks opgeleverd, en is bepaaldelijk nog in geen derzelve een voorstel gedaan om de onverwijlde herziening der constitutie te vragen, waarvan in den laatsten tijd meermalen sprake is geweest. Intusschen schijnen de bewindslieden op dat punt nog geenszins geheel gerust te zijn, en het noodig geacht te hebben dienaangaande eene nieuwe vermaning aan de bedoelde raden te rigten. In den *Moniteur du Soir* van den 30sten leest men ten minste het volgende artikel:

» In sommige bladen komt men op de quaestie van de herziening der constitutie terug; de algemeene raden worden andermaal uitgenoodigd om op de onverwijlde herziening aan te dringen, en de zonderlingste drangredenen worden gebezigd om deze inconstitutionnele stelling te verdedigen.

» Het gezond verstand der raden zal zich door deze ijdele argumentatien niet laten om den tuin leiden, wanneer zij slechts het oog gevestigd houden op den duidelijken tekst der grondwet.

» Schrijvers die slechts de ingevingen hunner hartstogten of grilligheden volgen, kunnen op het papier Frankrijk en de constitutie het onderste boven werpen. De algemeene raden zullen beter toezien. Door het algemeene stemregt verkozen, zullen deze achtenswaardige vertegenwoordigers van de volksbelangen het gewigt van hunnen pligt en van de op hen rustende verantwoordelijkheid beseffen. Zij willen dat Frankrijk rust en voorspoed geniete, en weten dat het votum waartoe men hen aanzet onrust en verwarring zou veroorzaken.

» Hunne gedragslijn is hun dus voorgeschreven, en wij zijn ver-

zekerd dat zij niet daarvan zullen afwijken. Zij zullen voor alle inblazingen van partijen de ooren sluiten, en het terrein der constitutie, het eenige dat onwankelbaar vast is, niet verlaten."

— Het regeringsblad van den 30sten behelst het volgende besluit van den President der republiek van den 10den dier maand, betrekkelijk eene verandering in de quarantaine-voorschriften:

» De President der republiek,

» Gezien de wet van 3 Maart 1822;

» Gezien het bevelschrift van 18 April 1847 omtrent de quarantaines;

» Overwegende dat de pest sedert verscheiden jaren heeft opgehouden zich in de verschillende gewesten van het Ottomannische rijk te vertoonen, en dat het bestuur thans de middelen bezit om met den meesten spoed de stelligste narigten te ontvangen omtrent de veranderingen, die in den gezondheidstoestand der verschillende havens van de Levant mogten voorvallen;

» Overwegende dat de gezondheids-voorschriften en inrigtingen in Europeesch en Aziatisch Turkije en Egypte tegenwoordig waarborgen tegen de verspreiding der pest-epidemien aanbieden;

» Overwegende dat het van belang is de handelsgemeenschap tusschen Frankrijk en de Levant gemakkelijker te maken, zooveel zulks zonder gevaar voor de openbare gezondheid kan geschieden,

» Besluit:

» Art. 1. Alle zeilschepen, met schoone gezondheidspassen uit Europeesch en Aziatisch Turkije, uit Egypte en Tripoli komende, zullen in al de havens der Fransche republiek onmiddellijk na het onderzoek der scheepspapieren vrij worden toegelaten, ten ware de gemeenschap die zij op reis met andere schepen gehad hebben, of de gezondheidstoestand der equipagie hen verdacht mogten doen voorkomen. De stoombooten zullen op gelijke voorwaarden in de Fransche havens aan den oceaan worden toegelaten.

» Art. 2. Wanneer acht volle dagen sedert het vertrek verloopen zijn, zullen de stoombooten zoowel van de militaire als van de handelsmarine, die met *schoone* gezondheidspassen uit dezelfde oorden aankomen, in de havens der Middellandsche zee vrij worden toegelaten, de eerste wanneer zij eenen geneesheer van de militaire marine, de laatste wanneer zij eenen der door den minister van koophandel en landbouw aan te stellen gezondheids-beambte aan boord hebben.

» Art. 3. De van schoone passen voorziene stoombooten, welke geenen dier gezondheids-beambten aan boord hebben, zullen in de havens aan de Middellandsche zee eene observatie-quarantaine van drie dagen ondergaan, hetzij zij uit Egypte of Syrie, hetzij zij uit Turkije of Tripoli komen.

» Art. 4. De minister van koophandel en landbouw is belast met de uitvoering dezes."

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 30 Augustus: 5 pcts. renten fr. 89.65; 3 pcts. idem fr. 55.10.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 1sten September* 1849.

Omtrent den toestand van het aardappelen-gewas in de provincie Zuidholland kan het volgende worden berigt:

In Delfland en het Westland zijn de vroegste soorten van aardappelen, [illegible] wel geslaagd, doch in het begin van Augustus heeft zich de ziekte in de latere soorten geopenbaard, en ten gevolge van de zware regens en het broeijig weder, thans nagenoeg alom verspreid onder de latere soorten, als, de zoogenaamde kromhouten, graafjes en Engelsche aardappelen. Winteraardappelen worden in dit district nagenoeg in het geheel niet meer geteeld; doch wat de andere soorten betreft, die men nu maar zooveel mogelijk ook te vroeg opdoet, deze zullen op de meeste plaatsen weder slechts een half gewas opleveren, te meer daar bij velen de knol is aangetast en zij na de opdoening wegrotten.

In het zeeduin is men om de struiken te kunnen vinden mede genoodzaakt de aardappelen ontijdig op te doen.

In Rhijnland valt de aardappelziekte over het algemeen zeer mede; op sommige plaatsen worden wel eenige bedorven aardappelen gevonden, doch men zal over het algemeen, wat de qualiteit en quantiteit aangaat, niet te klagen hebben; ook zijn de prijzen niet hoog, daar men f 1.50 à f 2 en voor de beste f 2.50 per mud besteedt.

In Schieland, den Krimpenerwaard, de landen van IJsselmonde en den Zwijndrechtschen waard, wordt, alhoewel op sommige plaatsen in minder hevigen graad, de ziekte echter overal, zoowel aan het loof, als aan den knol waargenomen. In Schieland zullen de vroege soorten een half, de latere een derde of vierde van het gewas opleveren.

In den Krimpenerwaard is het loof meestal zwart en in eenen staat van verdorring; alhoewel niet algemeen, wordt echter de ziekte ook aan den knol bespeurd, die op sommige plaatsen toeneemt, op andere echter niet noemenswaardig verergert.

In de landen van IJsselmonde, den Zwijndrechtschen waard, en in de landen van Rhoon en Poortugaal hebben de aardappelen uitmuntend gestaan en zijn buitengewoon goed opgedaan. De vroege soorten hebben het minst geleden. Ook heeft men opgemerkt, dat het voordeeligst is de aardappelen nog in den grond te laten staan, daar het bederf bij de gedolvene meerder toeneemt dan bij die welke in den grond blijven.

In den Alblasserwaard, de landen van Gorinchem enz. is de ziekte weder algemeen, en bijzonder in het loof; slechts weinige akkers vertoonen zich groen, en bij het vochtig weder in het begin dezer maand heeft de ziekte zich zeer uitgebreid. De knollen zijn minder algemeen bedorven, dan het loof, ofschoon weinig gezonde stronken gevonden worden, zoodat bij de rooijing gerekend wordt op 2/3 bruikbare vruchten, terwijl echter de ziekte na de rooijing niet eindigt. Op de eene plaats zijn de fijne, op de andere de grove soorten het meest aangedaan, zoodat hierin geen regel te vinden is; de late aardappelen deelen hetzelfde lot als de vroege; men verwacht daarvan 2/3, omdat die soorten, vroeg reeds vergevorderd waren, voor zooverre de vorst daaraan geen nadeel heeft toegebragt.

Vele akkers zijn met aardappelen bepoot, waardoor het vooruitzigt bestaat, dat genoegzame voorraad zal worden ingezameld, waarvoor als bewijs kan strekken de lage stand der prijzen. In dit district heeft men ook opgemerkt, dat fijne, vroege soorten zeer vroeg inwendig waren aangedaan, zonder dat aan het loof noch uitwendig aan den knol iets te bespeuren was.

Uit de Beijerlanden, land van Strijen enz. wordt berigt, dat de aardappelen op de kleigronden bij uitnemendheid gunstig te veld stonden, en niet alleen vooruitzigt gaven op een buitengewoon voordeelig gewas, maar ook van goeden smaak te zullen zijn; dat die hoop echter voor het grootste gedeelte verdwenen is, doordien, na broeijende luchten en sterk gevallen regens, het aardappelloof, ofschoon in dit jaar veel later, wederom in weinige dagen verdord was, en de ziekte zich meer en meer aan den knol vertoonde; de edelste soort is daarvan het meest aangetast, zoo als de zoogenaamde gele Friezen; grove soorten zijn voor alsnog minder aangedaan en geven hoop op eene goede uitkomst.

Zeer ongelijk doen de verschijnselen der ziekte in dit district zich voor; de ziekelijke aandoeningen bij dezelfde soorten zijn in sommige gemeenten zeer verschillend; het is echter moeijelijk te bepalen, welke soorten het meest aangedaan zijn, daar nog slechts vroege soorten gerooid zijn, en de ziekte zich ook eenigen tijd na de rooijing aan dezelve heeft medegedeeld.

Hoewel in dit district het verlies voor den landman treffend is, en voor den arbeider de verdiensten en verzorging zijner winterprovisie uit het aandeel in de rooijing weder verloren zijn, is de bekommering echter zoo groot niet als in vorige jaren, eensdeels uit hoofde men zich meer en meer daartoe voorbereidt, en ten andere daar men in Gelderland en in andere provincien op ligtere gronden de aardappel-cultuur op eene ontzettende wijze heeft uitgebreid, waarvan het gevolg is dat men van daar vrij goede aardappelen voor redelijke prijzen voor de arbeidende klasse kan bekomen.

In Goedereede en Overflakkée zijn in de eerste dagen van Augustus de kenteekenen der aardappelziekte weder waargenomen, en heeft na gemeld tijdstip de ziekte zich overal verspreid.

Tot hiertoe zijn echter slechts op enkele stukken waarop het aardappelloof reeds geheel verdord was, weinige aardappelen in den grond verrot of met de bekende vlekken gevonden, zoodat de hoop bestaat, dat, indien het volgend saizoen droog weder geeft, dit district een middelmatig gewas zal kunnen opleveren.

De omstandigheden, dat meestal de ingepote aardappelen tot de vroege soorten behooren, dat men ze, dooreen, drie weken vroeger dan gewoonlijk heeft ingepoot, en dat de ziekte genoegzaam ééne maand later en in minder hevigen graad dan in de laatstvoorgaande jaren is ontstaan, geven te meer grond om het beste voor dit district te mogen hopen.

Uit de landen van Voorne en Putten wordt gemeld, dat ook dáár het loof ontijdig zwart geworden en algemeen verdord is; dat op de zware kleigronden de ziekte in den knol erger van aard is dan op ligte gronden. Op de eerste soort is het rot nat en uit dien hoofde vreest men, dat de eene aardappel den ander aansteekt; op de zandgronden is het bederf drooger van aard. De vroege roodpitten (zoo als men die in dat district noemt) zijn het sterkste aangedaan. De smaak der kleiaardappelen is nattig, klef, de knol zeer vast en onaangenaam van smaak; op de zandgronden is de smaak vrij goed, zoowel der Westlanders als der vroege koorndijkers de late koorndijkers zijn mede aangetast. Ook in dit district hebben de planters zich meestal bij vroege soorten bepaald.

Met dit nommer der *Staats-Courant* worden verzonden:

1°. vel 23—25 van het BIJBLAD I, behelzende verslagen van het verhandelde in de jongst gehouden zittingen der *Eerste* Kamer;

en 2°. vel 161 van het BIJBLAD II, inhoudende de voortzetting van het verslag van het verhandelde in de zitting der *Tweede* Kamer van den 19den Junij jl.

STANDBEELD VOOR WIJLEN Z. M. KONING WILLEM II,
TE 'S GRAVENHAGE.

De Hoofd-Commissie tot het oprigten van bovenbedoeld Standbeeld, eerlang zullende overgaan om alle kunstenaars op te roepen tot het mededeelen van plannen voor het te vervaardigen standbeeld, wenscht zoo spoedig doenlijk het geheele bedrag te kennen van de gelden, waarover zij zal kunnen beschikken, en heeft dienvolgens de eer aan de heeren leden der sub-commissien en al degenen, die zich wel hebben willen belasten met het bevorderen der inschrijvingen, beleefdelijk te verzoeken, om, indien de opgaven der inschrijvingen van hunne gemeenten nog niet zijn verzonden, dezelve alsdan te willen doen toekomen aan den secretaris der commissie te 's Gravenhage.

's Gravenhage, den 3den September 1849.

De Hoofd-Commissie voornoemd,
Namens dezelve,
H. HARDENBERG, *Secretaris.*

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** Bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken zijn, behalve de gewone dagbladen, ingekomen de navolgende werken, als:

BOEKWERKEN.

De jonker van Brederode, door W. J. Hofdijk, met een brief aan den uitgever van mr. J. van Lennep; Amsterdam, P. Kraaij junior, 1849.

Eene schets naar het leven, door Paul Jonas; Amsterdam, P. Kraaij junior, 1849.

Syntaxis der Grieksche taal, hoofdzakelijk van het Attische taaleigen, voor scholen, door dr. J. N. Madvig, vertaald door dr. W. G. Pluijgers; te Amsterdam, bij J. C. A. Sülpke, 1849.

Het middelbaar en lager onderwijs, schets door mr. J. J. Lo[illegible] schoolopziener in het 9de district van Noord-Braband; te Breda, [illegible] Broese en Comp., 1849.

Gedachten over de zedelijke rigting aan onderwijs en opvoeding in de volksscholen van staatswege te geven, naar art. 194 der Grondwet, door dr. J. J. Penniak; te Deventer, bij M. Ballot, 1849.

De nieuwe rigting van het onderwijs in Engeland, door dr. P. [illegible]bertsma, schoolopziener in het 2de district van Gelderland; Deventer, J. de Lange, 1849.

Reis over Java, Madura en Bali in het midden van 1847, door dr. W. R. van Hoëvell, met platen en kaarten, uitgegeven onder toezigt van P. J. Veth, hoogleeraar te Amsterdam (tweede deel, eerste aflevering); Amsterdam, P. N. van Kampen, 1849.

Recueil militair, bevattende de wetten, besluiten en orders betreffende de Koninklijke Nederlandsche landmagt, gedrukt en uitgegeven op [illegible]

dele: autorisatie van het departement van Oorlog (1848); in 's Gravenhage en te Amsterdam bij de Gebroeders van Cleef, 1849.

Verhandelingen, uitgegeven door Teylers's tweede genootschap (vijf en twintigste stuk), bevattende een antwoord op de vraag: welke vereischten eene natuurkundige teekening moet hebben, om zoowel den natuurkundige als den kunstkenner te voldoen? te Haarlem, bij François Bohn, 1849.

Preken, uitgegeven om evangelisch licht te verspreiden en christelijk leven aan te kweeken, vooral onder de mindere standen des volks: (n°. 7) huisselijke vreugde of droefheid staan in een naauw verband met eene goede of verwaarloosde opvoeding der kinderen, door J. W. Liefstinck, predikant te Odoorn, en (n°. 8) onze veiligheid bij God, door J. M. Brockhoff, predikant te Medemblik (vierde jaar); te Koevorden, bij D. H. van der Scheer, 1849.

Het Proveniershuis (n°. 4, over het beheer), wederlegging van stellingen en beweringen der heeren C. J. Luzac, Thorbecke en Olivier (uitgegeven van wege leden van het vroeger collegie van m^rs^ regenten der huiszitten- en diaconie-armen); te Leyden, bij P. Engels, 1849.

Nederlandsch archief voor kerkelijke geschiedenis, door N. C. Kist en H. J. Royaards, hoogleeraren te Leyden en Utrecht (negende deel); te Leyden, bij S. en J. Luchtmans, 1849.

De Zuiderzee, de Friesche Wadden en de Lauwerzee, hare bedijking en drooggmaking, beschouwd door B. P. G. van Diggelen, ingenieur van 's Rijks waterstaat (tweede druk); te Zwolle, bij W. E. J. Tjeenk Willink, 1849.

TIJDSCHRIFTEN.

De Gids (dertiende jaargang), nieuwe serie, tweede jaargang (Augustus 1849); Amsterdam, P. N. van Kampen.

Boekzaal der geleerde wereld, en tijdschrift voor de protestantsche kerken, in het Koningrijk der Nederlanden (Julij 1849); te Amsterdam, bij de Erven D. Onder de Linden en Zoon.

Tijdschrift voor aankomende onderwijzers, veertiende jaargang, 1849 (n°. 2); Breda, Broese en Comp.

De Militaire Spectator, tijdschrift voor het Nederlandsche leger, tweede serie, eerste deel (Junij 1849, n°. 12), en tweede serie, tweede deel (Julij 1849, n°. 1); te Breda, bij Broese en Comp., 1849.

Stichtelijke Uren, door N. Beets, in maandelijksche afleveringen (n°. 8); te Haarlem, bij de Erven F. Bohn, 1849.

Algemeene Konst- en Letterbode voor het jaar 1849, Vrijdag den 10den en 17den Augustus (n°s. 32 en 33); te Haarlem, bij de Erven Loosjes.

Nieuwe bijdragen ter bevordering van het onderwijs en de opvoeding, voornamelijk met betrekking tot de lagere scholen in het Koningrijk der Nederlanden (Julij 1849); Leyden, D. du Mortier en Zoon, 1849.

Maandlijst (maandboekje) der geborene, gehuwde en overledene personen, aangegeven bij den burgerlijken stand der stad Middelburg, gedurende de maand Julij 1849; te Middelburg, bij de Wed. C. Jongkindt en Zoon.

Tijdschrift voor staathuishoudkunde en statistiek, door mr. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis (vijfde deel, eerste stuk); Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1849.

BERIGTEN VAN INTEEKENING.

Atlas van Nederland, door A. J. van der Aa, hoofd-redacteur van het Aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden, en D. J. Glimmerveen, landmeter van het kadaster, behoorende bij het aardrijkskundig woordenboek der Nederlanden, bijeengebragt door A. J. van der Aa, onder medewerking van eenige vaderlandsche geleerden; te Gorinchem, bij J. Noorduijn en Zoon, 1849.

HERDRUKKEN.

Beginselen der Nederlandsche spraakleer voor schoolgebruik, door G. Kuiper Hz., luitenant-ingenieur bij de Koninklijke militaire academie (tweede druk); Breda, bij Broese en Comp., 1849.

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de Gegadigden, dat de op den 21sten Augustus 1849 plaats gehad hebbende Aanbesteding, wegens de Leverantie en de Inplanting van eenige opgaande Boomen en Kaphout, langs 's Rijks Grooten Weg der 1ste Klasse, N°. 1, in de Provincie Drenthe, mitsgaders het Onderhoud van dat Plantsoen, tot Ultimo December 1850, niet is goedgekeurd, en eene Herbesteding van dit Werk zal geschieden op Dingsdag den 11den September aanstaande, des middags ten 12 ure, aan het Locaal van het Provinciaal Gouvernement te Assen.

De Minister voornoemd,
J. M. DE KEMPENAER.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 7den September des jaars 1849, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Minister van Staat, Gouverneur der Provincie Gelderland of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Gelderland, aan het Locaal van het Gouvernement te Arnhem, worden Aanbesteed:

Het Bouwen van eene Tolgaarderswoning langs den grooten Weg van Nijmegen naar Grave, nabij de Zoeteborn, in de provincie Gelderland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Gouvernement der Provincie Gelderland, te Arnhem, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur in het 5de district te Arnhem, en den Ingenieur Waldorp, te Zalt-Bommel.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
J. M. DE KEMPENAER.

Provincie *Gelderland*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 14den September des jaars 1849, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Minister van Staat, Gouverneur der Provincie Gelderland, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Gelderland, aan het Locaal van het Gouvernement te Arnhem, worden Aanbesteed:

Het Vernieuwen van den Rijzen Berm op den Overlaat in den Ouden Rhijnmond.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Gouvernement der Provincie Gelderland, te Arnhem, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur Conrad en den Ingenieur Blaauw te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
J. M. DE KEMPENAER.

Provincie *Zeeland*.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 6den September des jaars 1849, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie Zeeland, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Zeeland, aan het locaal van het Gouvernement te Middelburg, worden Aanbesteed;

Het werk ter voortzetting van de Oever-Defensie vóór de Vesting Neuzen, bestaande in Zes Kapitale Zinkstukken, op den Onderzeeschen Oever en Een Rondhoofd boven laagwater; alles met de vereischte Materialen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Gouvernement der Provincie Zeeland, te Middelburg, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur A. Caland, te Middelburg, en den Ingenieur J. Strootman, te Neuzen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
J. M. DE KEMPENAER.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noordholland, residerende te Amsterdam, verzoekt bij deze allen, welke verlangen toegelaten te worden tot het Chirurgisch, Vroedkundig en Pharmaceutisch Examen, of tot dat van Droogist, in het laatst dezer maand te houden, zich, vóór den 20sten dezer, schriftelijk, en, voor zooverre de drie eerstgemelde vakken betreft, voorzien van de behoorlijke bewijzen wegens hunnen volbragten leertijd, te vervoegen bij derzelver President, den Heer Staatsraad G. Vrolik.

Amsterdam, den 1sten September 1849.

Namens de Commissie,
M. W. LUBER, *Secretaris*.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog

Brengt ter kennis van de Belanghebbenden, dat op Dingsdag den 4den September aanstaande, door de respective Plaatselijke of Garnizoens-Kommandanten, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, tot de Aanbesteding der Leverantie van Fourrages zal worden overgegaan ten behoeve van de Corpsen te Paard, welke, van den 1sten November aanstaande tot en met den 31sten October 1850, in de nagemelde plaatsen Garnizoen zullen houden; te weten:

te Amsterdam, Haarlem, 's Gravenhage, Delft, Amersfoort, Deventer, Nijmegen, Groningen, Winschoten, met inbegrip der Gemeenten tot het Arrondissement van dien naam behoorende, Leeuwarden, Breda, 's Hertogenbosch, Tilburg, Roermond, Venlo, Maastricht en op het Eiland Walcheren;

Noodigt mitsdien allen die daarin Gading mogten hebben, om naar opgemelde Leverantie in te schrijven, hen tevens verwittigende, dat de Voorwaarden, waarop die Aanbesteding zal worden gedaan, van den 25sten dezer, in de Bureaux van de hiervoren genoemde Militaire Autoriteiten ter lezing zullen liggen,

En brengt wijders nog ter kennis van de Belanghebbenden:

1. dat de Inschrijving per tien ponden Hooi, per tien ponden Stroo en per tien ponden Haver moet geschieden;

2. dat de Prijzen der Inschrijvingen zoowel in cijfers als in letters voluit geschreven moeten worden uitgedrukt, terwijl, wanneer de Gegadigden in breuken van cents verlangen mogten in te schrijven, zulks niet in kleinere gedeelten dan honderdsten zal mogen geschieden;

3. dat de Namen, Voornamen, Woonplaatsen en het Beroep, zoo van de Inschrijvers als van hunne Borgen, duidelijk in de Inschrijvings-Biljetten zullen behooren te worden vermeld;

4. dat die Biljetten, welke tot opschrift moeten hebben:

Inschrijving voor de Leverantie van Fourrages aan de Troepen te Paard, te . . . .

op gezegeld papier geschreven, zoo door de Inschrijvers als door hunne Borgen eigenhandig onderteekend en behoorlijk gesloten moeten zijn;

5. dat meergenoemde Biljetten, onder bijvoeging der vereischte bewijzen van gegoedheid, zoowel van die der Inschrijvers als van hunne Borgen, door de Besturen hunner woonplaatsen afgegeven en behoorlijk geregistreerd, vóór of uiterlijk des middags ten twaalf ure van den dag der Aanbesteding, bij de respective Heeren Plaatselijke of Garnizoens-Kommandanten, in de hiervoren genoemde Steden bezorgd, en in de daartoe in hun Bureau voorhanden bus gestoken moeten worden, na welk tijdstip geene Inschrijvingen meer zullen worden aangenomen; wordende de Belanghebbenden bij deze uitdrukkelijk aanbevolen, om er op te letten, dat bij ieder Inschrijvings-Biljet, en dus voor iedere Garnizoensplaats afzonderlijk, de hiervoren bepaalde bewijzen van gegoedheid moeten worden overgelegd, en

6. dat zoodanige Biljetten, welke niet aan de vereischten, bij voormelde punten omschreven, voldoen, of die eenige bijzondere bepalingen bevatten, die van de Voorwaarden mogten afwijken, of wel, waarbij de bewijzen van gegoedheid, in voege voorschreven ingerigt, niet

mogten zijn overgelegd, niet in aanmerking zullen komen; terwijl het Ministerie van Oorlog zich het regt voorbehoudt, om de Leverantie niet te gunnen, ingeval hetzelve zal oordeelen dat de prijzen in het algemeen, of in vergelijking met die, waartegen voor andere Plaatsen is ingeschreven, te hoog mogten zijn, of wanneer er redenen mogten bestaan om den minsten Inschrijver de Leverantie niet toe te kennen.

's Hage, den 15den Augustus 1849.

Voet.

PROVINCIALE GOUVERNEMENTEN.

NOTIFICATIE.

De Gouverneur van de Provincie Zuidholland,

Gezien de missives van den Opper-Houtvester van den 25sten Augustus 1849, n°. 33, betreffende de opening der Groote Jagt voor dit jaar;

Gelet op artikel 11 der Wet van den 11den Julij 1814, n°. 29 (*Staatsblad* n°. 79), op Zijner Majesteits besluiten van den 5den Julij 1823 (*Staatsbladen* nos. 25 en 26), en op de deliberatien van Hun Edel Groot Achtbaren, de Gedeputeerde Staten der Provincie Zuidholland,

Brengt, bij deze, ter kennisse van de daarbij belang hebbende:

1°. Dat, achtervolgens de bepalingen van den Opper-Houtvester, vastgesteld met overleg van Gedeputeerde Staten, de Groote Jagt in de Provincie Zuidholland zal worden geopend op Maandag den 10den September 1849;

2°. Dat, bij vervoer van Wild naar Provincien, alwaar de Jagt nog niet mogt zijn geopend, de Houtvesters gemagtigd zijn om Consent-biljetten tot vervoer af te geven, geldig voor den tijd, welke door hen tot dien vervoer noodig zal worden geoordeeld;

3°. Dat insgelijks, achtervolgens de door den Opper-Houtvester gemaakte bepaling, niet zal mogen worden gejaagd op gronden, waarop nog graangewassen of peulvruchten te velde staan; dat wijders de uitoefening der Lange Jagt alleen op twee dagen van elke week zal mogen plaats hebben, en wel des Woensdags en Zaturdags, terwijl op éénen dag niet meer dan vijf Hazen zullen gevangen of geschoten mogen worden.

En, ten einde niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alom waar zulks te doen gebruikelijk is.

's Gravenhage, den 31sten Augustus 1849.

De Gouverneur voornoemd,
Van Bylandt.

KENNISGEVING.

De Jaarlijksche Rekening en Verantwoording van het Collegie der Kleine- of Verschharing- en Kustvisscherij voor de Provincien Zuid- en Noordholland, voor 1848, zal, ten overstaan van eene Commissie uit Hun Edel Groot Achtbaren de Gedeputeerde Staten van Zuidholland, plaats hebben op Woensdag den 19den September aanstaande, des voormiddags ten elf ure, aan het Hotel van het Provinciaal Gouvernement, in het Korte Voorhout, te 's Gravenhage; wordende mitsdien de belanghebbenden in die visscherij, welke verlangen mogten deze verantwoording ten hunnen koste bij te wonen, uitgenoodigd zich op boven gemelden tijd aldaar te doen vinden.

's Gravenhage, den 30sten Augustus 1849.

De Gouverneur der provincie Zuidholland,
Van Bylandt.

BEKENDMAKING.

De Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant brengen bij deze ter kennis van de daarbij Belanghebbenden, dat, ingevolge het plan van negotiatie eener som van f 300,000, ten laste der provincie, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 2den April 1845, n°. 55, de bij art. 14 van hetzelve plan bepaalde uitloting, voor dezen jare op twaalf stuks aandeelen vastgesteld, op heden heeft plaats gehad, en dat successivelijk zijn uitgeloot de volgende Nommers der afgegeven Obligatien, als: n°. 234, 317, 260, 164, 389, 584, 308, 545, 254, 173, 40 en 161; terwijl op de uitbetaling dier uitgelote obligatien op den 2den Januarij 1850, overeenkomstig art. 50 van gezegd plan, ten kantore van den Heer Arrondissements-Betaalmeester te 's Hertogenbosch te doen, de noodige orde is gesteld.

's Hertogenbosch, den 7den Augustus 1849.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. Borret,
Ter ordonnantie van dezelven,
F. X. Verheijen.

⁂ De Gedeputeerde Staten van de Provincie Noordholland Brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat op heden, bij eene uitloting ten hunnen overstaan gedaan, van de bij Koninklijk besluit van den 3den September 1836, n°. 33, geautoriseerde Provinciale Geldleening van f 300,000 zijn getrokken de navolgende elf nommers: 32, 77, 80, 117, 122, 140, 163, 166, 193, 259 en 285; welke alzoo ingevolge art. 4 van het plan dier Geldleening, met primo October aanstaande, tegen intrekking der Uitgelote Aandeelen en daarbij behoorende nog onverschenen Coupons en met bijbetaling van Zes Maanden Interest, zullen worden Afgelost ten Kantore van den Arrondissements-Betaalmeester te Amsterdam,

Haarlem, den 9den Augustus 1849.

Van Ewijck.
Ter Ordonnantie van dezelven,
De Griffier der Staten,
H. H. Röell.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

⁂ Burgemeester en Wethouders der Stad Dordrecht zijn voornemens, onder approbatie van den Edel Achtbaren Raad der Stad, op Maandag den 24sten September 1849, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis alhier, in het openbaar bij inschrijving aan te besteden:

1°. Het Amoveren der defecte van ouds genaamde Nieuwbrug, gelegen over de Oude Haven der Stad.

2°. Het Bouwen eener Nieuwe Brug in derzelver plaats, behoudens eene verandering in hare rigting.

3°. Het Amoveren van de aan de Noordzijde van den Opril aan de Wijnstraatzijde staande rij Huizen.

En 4°. Het maken van eene tijdelijke Hulpbrug over het Kraan...

Welke Besteding zal geschieden in één Perceel met Bijlevering... al de benoodigde Materialen en vereischte Hulpmiddelen, zoo als... Bestek en de Voorwaarden breeder omschreven en in de Te... aangetoond is; hetwelk alles van den 3den September af tot a... dag der Besteding voor gegadigden op iederen werkdag van des middags 10 tot des namiddags 4 ure ter inzage zullen liggen ten ... van den Stads-Architect, wonende op de Voorstraat, nabij de ... straat, alwaar inmiddels de noodige informatien te bekomen ... Zullende de aanwijzing geschieden op Vrijdag den 21sten Se... aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, ter plaatse voorschr...

Straatweg door de Beemster.

Heeren Dijkgraaf en Hoogheemraden van de Beemster zijn v... mens om op Dingsdag den 11ken September 1849, des voorm... ten 11 ure, op het Stadhuis te Purmerend te Besteden:

Het Bestraten met Waalschen Steen van den Weg door de Be... van af de Stad Purmerend tot Avenhorn, met een zijtak ... Midden-Beemster tot de Rijp, in Drie Perceelen.

De Leverantie der Steenen en het Maken der Perceelen Wegs... eerst afzonderlijk en daarna in massa worden Besteed.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Opzigter des B... A. W. van Kleeff, door wien de aanwijzing in loco zal ges... den 10den September 1849, ten 9 ure, van af de Stad Purme... beginnen, terwijl de Bestekken op Franco aanvrage te bekome... bij den Ondergeteekende en 8 dagen bevorens ter visie ligge... Purmerend, in de voornaamste Logementen; te Hoorn en Monnikk... in den Doelen; te Amsterdam, in de Nieuwe Stads-herberg, het ... en het Poolsche Koffijhuis; te Edam, bij Panneké; te Buikslo... Vuijk en Sitter; te Haarlem in de Kroon, en te Zaandam i... Otter.

Purmerend, 28 Augustus 1849.

Ter Ordonnantie van welgemelde Heer...
H. Carbasius, *Secretaris.*

Openbare Besteding van Rijs- en Beslagwerken in den Royalen P...

Heeren Dijkgraaf en Leden van den Royalen Polder mak... deze aan een iegelijk bekend, dat zij van meening zijn om ... Openbaar te Besteden:

Het Vernieuwen en voor den tijd van Vijf Jaren te Onderho... Alle de Rijswerken, gelegen voor den Buiten-Oever van den Ro... Polder.

Het Vernieuwen en voor den tijd van Vijf Jaren te Onderho... Alle de Beslagwerken, gelegen aan Polders Zeedijk.

Die gading hebben om aan te nemen, komen op Dingsdag... 11den September 1849, des voormiddags om 10 ure, ten Hu... Herberge van de Weduwe Frans van Meer, in den Binnen Moe...

De Bestekken zullen ter lezing liggen ten Huize van de W... Frans van Meer, in den Binnen Moerdijk, en bij Adriaan de V... in de Lage Zwaluwe, van den 25sten Augustus 1849 tot den da... Besteding.

Nader onderrigt en aanwijzing is te bekomen bij het Lid van ... Polder-Bestuur, den Heer Johannes Keller, te Lage Zwaluwe, ... 's Maandags den 10den September ook generale aanwijzing zal d...

Het Polder-Bestuur voornoemd,
Namens hetzelve,
P. L. de Jonge, Dz.
Secretaris-Penningmee...

BEKENDMAKING.

Het Heemraadschap van den Rozendalschen en Steenbergschen ... zal, op Woensdag den 12den September 1849, des middag... 12 ure, ten Herberge van Antonie Laanen, te Steenbergen, pu... en onder nadere approbatie aan den minstbiedende Aanbesteden:

Het Maken en Inhangen van twee Nieuwe Waaijerdeuren voo... Beneden-Sas aan den Mond van den Vliet, met de Leverantie v... het benoodigde Hout-, IJzer- en Koperwerk.

Het Bestek zal, van af den 1sten September 1849, voor iede... lezing liggen ten Herberge van Antonie Laanen; zullende doo... Sasmeester J. de Heus alle verlangd wordende Inlichtingen g... worden.

Steenbergen, den 25sten Augustus 1849.

Het Heemraadschap voornoem...
C. Wijnmalen.
Ter Ordonnantie van hetzel...
C. S. Wijnmalen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, 31 *Augustus* 1849.

Nederland. — Werk. Schuld 2½ pct. 53⅛; 3 pct. 63⅞; 4 pct. ... Amortisatie-Synd. 3 pct. 84⅛; Aand. Handelm. 4½ pct. 155¼ à ½ ... Leening 1844 4 pct. 83⅛ à ¼; Aand. Arnh. spoorweg 4½ pct. —; dito —; Haarlemmermeer —.

Rusland. — Bij *Hope en Comp.* 5 pct. 105; Dito A°. 1828 ... 5 pct. 105⅛ à ¼; Inschr. op 't Grootb. 6 pct. 63⅝; Dito Certificaten 6 pct. ... Negot. 1831 en 1833 5 pct. 94¼ à ½; Negot 1840 4 pct. 85⅜; Dito S... 4 pct. 82⅞ à 84½.

Spanje. — Bij *Ardoin* 1835 5 pct. 12⅜ à 7/16; Dito onbep. L. st. 5... Dito Coupons 8¼ à 5/16; Nieuwe 3 pct. 35½ à ⅝; Binnenlandsche 3 p... Deferred —; Passive —; Uitgest. Schuld —.

Portugal. — Te Londen 3 pct. 29 13/16; Dito 4 pct. 30⅞; Binnenl... 5 pct. —.

Oostenrijk. — Bank 5 pct. 88¾ à ½; Dito 4 pct. —; Metalliek 5 p... Dito 2½ pct. 44⅝; Aandeelen f 500 bij *Rothschild f.* —; Dito ... dito 1839 282.

Polen. — Aandeelen *f* —; dito 1835 *f* 136½.

Brazilie. — Te Londen 1824 5 pct. 88½; dito 5 pct. —.

Peru. — Te Londen 6 pct. 52.

Mexico. — Te Londen 5 pct. 27⅜.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.